

for retsplejeloven. Indsættelse af særlige regler om bevissikring ved krænkelse af immaterialrettigheder i retsplejeloven ville bryde med denne ordning. Uanset at reglerne om bevissikring er beslægtede med navnlige reglerne om fogedforbud og reglerne om ransagning, finder Justitsministeriet således, at reglerne bør holdes uden for retsplejeloven, da der er tale om specialregler, der alene regulerer nøje afgrænsede materielle områder (immaterialretskrænkelser mv.).

Justitsministeriet kan på den baggrund tiltræde udvalgsflertallets forslag om, at reglerne om bevissikring gennemføres ved en selvstændig lov.

5.3. Immaterialrettigheder mv. der omfattes af lovforslaget

Udvalgets udgangspunkt har - ligesom i Sverige og Finland - været, at loven bør omfatte alle former for immaterialrettigheder, medmindre der for den enkelte type af immaterialret gør sig særlige modhensyn gældende eller er grund til at antage, at regler om bevissikring er - og også fremover vil være - uden praktisk relevans.

Udvalget har endvidere fundet, at der er behov for at medtage visse typer af overtrædelser, som formelt ikke har karakter af krænkelse af immaterialrettigheder, men som er nært beslægtet med sådanne krænkelse. Som eksempler kan nævnes overtrædelse af ophavsretslovens regler om blankbåndsvederlag, jf. lovens §§ 39 ff, og overtrædelse af markedsføringslovens § 1 ved ulovlig produkt efterligning, jf. herom nedenfor.

På det ophavsretlige område foreslår udvalget, at både krænkelse af de egentlige ophavsrettigheder og krænkelse af de såkaldte naborettigheder, jf. herved de overtrædelser, der er nævnt i ophavsretslovens § 76, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 77, omfattes. Udvalget har endvidere foreslået, at nogle af de overtrædelser, der er nævnt i lovens § 76, stk. 1, nr. 3, nemlig overtrædelser af ophavsretslovens § 11, stk. 2, § 73 og § 74, samt overtrædelser som nævnt i lovens § 78, medtages. For så vidt angår § 76, stk. 1, nr. 5, om tilsidesættelse af oplysningspligten vedrørende blankbåndsvederlag har udvalget på grundlag af oplysninger fra Copy-Dan, Båndkopi, som administrerer den danske blankbåndsortning, fundet det dokumenteret, at der består et behov for regler om bevissikring, og udvalget finder således, at dette område bør medtages. Ligeledes medtager udvalget § 76, stk. 1, nr. 4, om tilsidesættelse af oplysningspligten vedrørende følgerettigheder, idet udvalget har fundet, at der også på dette område kan tænkes at opstå et bevissikringsbehov.

Udvalget foreslår endvidere, at det varemærkeretlige område, mønsterretten og beskyttelsen af virksomheders navne (firma), jf. erhvervsvirksomhedslovens § 6, aktieselskabslovens § 153, anpartsselskabslovens § 2 og lov om erhvervsdrivende fonde § 4 omfattes af lovforslaget.

Der henvises til betænkningen side 55-59.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets anbefalinger vedrørende de ovennævnte rettigheder mv., og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed, jf. lovforslagets § 1, stk. 2, nr. 1, 2, 3, 5, 6 og 7.

Udvalget har endvidere overvejet, om der er grundlag for at medtage ophavsretslovens regler om tvangslicens, jf. opregningen i lovens § 47, stk. 1. Spørgsmålet har navnlig praktisk betydning i relation til brug af lydoptagelser i radio og fjernsyn mv., jf. ophavsretslovens § 68.

Et flertal i udvalget (alle med undtagelse af repræsentanterne for Samrådet for Ophavsret og IT-brancheforeningen) finder, at tvangslicenser bør holdes ude fra lovens anvendelsesområde. Kulturministeriets repræsentant i udvalget har givet udtryk for, at § 68 ikke bør være omfattet af et særligt bevissikringsinstitut, da der ikke er tale om krænkelse af en eneret, og da tvangslicensen ved overtrædelse af vilkårene derfor kan ændres til en eneret, jf. ophavsretslovens § 47, stk. 3.

Et mindretal i udvalget (repræsentanterne for Samrådet for Ophavsret og IT-brancheforeningen) peger på, at ophavsretslovens regler om tvangslicens udtrykkeligt fastslår, at rettighedshaverne har krav på vederlag for den skete brug, og finder, at hævdselen af denne vederlagsret rejser ganske de samme bevisproblemer som krænkelse af enerettigheder. Mindretallet henviser herved til, at muligheden for at fastsætte nærmere regler om opkrævning af vederlag for udnyttelse af tvangslicenser og om brugernes oplysningspligt i denne forbindelse, jf. ophavsretslovens § 47, stk. 2, indtil nu ikke er blevet benyttet. Den manglende oplysningspligt understreger efter mindretallets opfattelse behovet for adgang til en effektiv bevissikring f.eks. over for lokalradioer, som vedholdende og systematisk undrager sig betalingspligten over for Gramex. Denne bevissikring kan efter mindretallets opfattelse ikke erstattes af stikprøvevise aflytninger, der i adskillige tilfælde har vist sig nyttesløse og urimeligt omkostningskrævende. Den særlige adgang til ved dom at konvertere tvangslicensen til en eneret, jf. ophavsretslovens § 47, stk. 3, er efter mindretallets opfattelse af tids- og omkostningsmæssige grunde uden praktisk værdi, og giver desuden ingen mulighed for at fremskaffe oplysninger om omfanget af lokalra-